

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

13.05.2022

Programma Nr. 5-03/17/2022

ietekmes uz vidi novērtējumam autoceļa A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte) posma no km 11,6 (Ķekavas apvedceļš) līdz km 38,2 (autoceļš A10 Rīga - Ventspils) pārbūvei par ātrgaitas autoceļu

Derīga līdz 2027. gada 13. maijam

Programma izdota:

VSIA “*Latvijas Valsts ceļi*”, reģistrācijas numurs 40003344207, adrese: Gogoļa iela 3, Rīga, LV – 1050; elektroniskā pasta adrese: lvceli.lv@lvceli.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz SIA “*Enviroprojekts*”¹, reģistrācijas Nr. 40003683283, 2022. gada 7. aprīļa iesniegumu², ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī - IVN) veikšanai, un 2022. gada 28. aprīlī iesniegtajiem IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) materiāliem, kā arī ņemot vērā sabiedrības izteikto viedokli par plānoto darbību. Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un Sākotnējās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir esošā divu joslu autoceļa A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte) (turpmāk – Autoceļš A5) posma no km 11,6 (Ķekavas apvedceļš) līdz km 38,2 (autoceļam A10 Rīga – Ventspils (turpmāk – Autoceļš A10)) pārbūve par ātrgaitas autoceļu (turpmāk – Paredzētā darbība) Ķekavas, Olaines un Mārupes novados (turpmāk kopā saukta – Darbības vieta).

¹ Saskaņā ar SIA “*Enviroprojekts*” 2022. gada 7. aprīļa vēstulē Nr.15/04-22 norādīto SIA “*Enviroprojekts*” kā SIA “*BRD Projekts*” (reģistrācijas Nr. 40003583282) apakšuzņēmējs (līgums Nr. 3.3/12, 09.07.2021) izstrādā ietekmes uz vidi novērtējuma sadaļu SIA “*BRD Projekts*” kā VSIA “*Latvijas valsts ceļi*” virsuzņēmējam (līgums LVC2021/1.10/AC/198, 24.05.2021).

² Vides pārraudzības valsts biroja saņemts 2022. gada 7. aprīlī (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/809).

2. 2020. gada 21. decembrī Paredzētajai darbībai ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) lēmumu Nr. 5-02/21 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” piemērota IVN procedūra.
3. Atbilstoši Ierosinātajās sniegtajai informācijai Paredzētās darbības ietvaros plānota esošā divu joslu Autoceļa A5 posma no km 11,6 (Ķekavas apvedceļš) līdz km 38,2 (Autoceļš A10) (kopumā ~26,6 km) pārbūve par ātrgaitas/ātrsatiksmes³ (nākotnē - automaģistrāle⁴) autoceļu ar divām brauktuvēm (četras braukšanas joslas, modificēts normālprofils NP 26) ar atļauto braukšanas ātrumu līdz 130 km/h. No projekta autoru sniegtās informācijas izriet, ka Paredzētā darbība ietver arī jauna Autoceļa A5 savienojuma izveidi ar lidostu “*Rīga*” gar plānotās dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* R pusi un pa Dzirnietu ielu Mārupes novadā līdz valsts reģionālajam autoceļam P133 *Lidostas “Rīga” pievedceļš* (turpmāk – Autoceļš P133). Plānotais maksimālais atļautais braukšanas ātrums uz jaunā autoceļa - savienojuma starp Autoceļu A5 un lidostu “*Rīga*”, ir 90 km/h, ko vasaras sezonā iespējams palielināt līdz 100 km/h, bet apdzīvotā teritorijā – līdz 50 km/h.
4. Autoceļa A5 pārbūvējamajam posmam ir plānots savienojumi ar Ķekavas apvedceļu un ir savienojumi ar trīs valsts galvenajiem autoceļiem – autoceļu A8 *Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža (Meitene)*, autoceļu A9 *Rīga (Skulte) – Liepāja* (turpmāk – Autoceļš A9) un Autoceļu A10. Tāpat Autoceļš A5 krustojas ar valsts reģionālajiem un valsts vietējās nozīmes autoceļiem, kā arī vairākiem pašvaldību autoceļiem, uzņēmumu un māju ceļiem.
5. Saskaņā ar projekta autoru norādīto informāciju Paredzētās darbības ietvaros pārbūvējamā Autoceļa A5 posma lielāko daļu, kā arī jaunbūvējamo savienojumu starp Autoceļu A5 un lidostu “*Rīga*” paredzēts izbūvēt paralēli plānotajai dzelzceļa līnijai *Rail Baltica*. Tādēļ Paredzētās darbības risinājumi tiek plānoti kopsakarā ar paredzētajiem dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* projekta risinājumiem.
6. Atbilstoši projekta autoru sniegtajai informācijai Autoceļam A5 plānoti divlīmeņu ceļu mezgli ar visiem nozīmīgākajiem autoceļiem (galvenokārt ar valsts galvenajiem un valsts reģionālajiem autoceļiem). Vietējo satiksmi plānots organizēt pa zemākas kategorijas autoceļiem, pieslēdzot tos pamatrasei divlīmeņu mezglos. Proti, daļu esošo pieslēgumu Autoceļam A5 plānots likvidēt, krustojumus ar šķērsojošajiem autoceļiem plānots veidot kā divlīmeņu ceļu mezglus. Nav plānoti vienlīmeņa pieslēgumi ar kreisajiem pagriezieniem. Arī visiem esošajiem vairāklīmeņu ceļu mezgliem ir paredzēta to pārbūve, lai tie atbilstu nepieciešamajiem standartiem un būtu ērti un droši izmantojami. Savukārt Autoceļa A5 un lidostas “*Rīga*” savienojumam ārpus apdzīvotām vietām plānots veidot divus vairāklīmeņu ceļu mezglus, apjomīgākais no tiem paredzēts savienojumam ar Autoceļu A5. No projekta autoru sniegtās informācijas izriet, ka ceļu mezglu konfigurācija un paralēlo ceļu izvietojumu tiks precizēts IVN projekta ietvaros.
7. Saskaņā ar sabiedriskās apspriešanas materiāliem esošā projekta stadijā izstrādāts būvprojekts⁵, kurā, citu starpā jau paredzēti konkrēti Autoceļa A5 posma tehniskie risinājumi - normālprofilu izvēle, ceļa trases un ceļu mezglu risinājumi, gājēju un velobraucēju infrastruktūras, sabiedriskā transporta pārvietošanās risinājumi un pieturvietas u.c. tehniskie risinājumi. Tāpat esošajā projekta stadijā jau izstrādātas un Sākotnējā apspriešanās piedāvātas vairākas Paredzētās darbības alternatīvas. Proti,

³Likumā “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” lietots termins “*ātrsatiksmes ceļš*”, bet Iesniegumā atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumos Nr. 279 “*Ceļu satiksmes noteikumi*” noteiktajam – “*ātrgaitas ceļš*”.

⁴ Atbilstoši Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā pieejamā materiāla - SIA “BRD projekts” 2022. gadā izstrādātais būvprojekts, projektēšanas uzdevuma 3.2.10.2. punktā norādītajam.

⁵ SIA “BRD projekts” 2022. gadā izstrādātais būvprojekts “*Autoceļa A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte) posma no km 11,6 (Ķekavas apvedceļš) līdz km 38,2 (A10) pārbūve par ātrgaitas autoceļu (būvprojekts minimālā sastāvā) un ietekmes uz vidi novērtējums*”, kas sabiedrībai bija pieejams un tika prezentēts arī Paredzētās darbības Sākotnējās apspriešanas ietvaros.

piedāvāti alternatīvi varianti ar atšķirīgiem ceļa paplašināšanas virzieniem, kur atkarībā no tehniskajiem apstākļiem pirmās alternatīvas gadījumā autoceļš tiek paplašināts galvenokārt virzienā prom no Rīgas, bet otrās alternatīvas gadījumā – virzienā uz Rīgu. Piedāvātas alternatīvas arī ceļu mezglam Autoceļa A5 šķērsojumam ar valsts Autoceļu A9 un tā saistītajai infrastruktūrai, nodrošinot pārvietošanos un piekļuvi Autoceļam A5 blakus esošajās teritorijās. Tāpat piedāvātas arī alternatīvas Autoceļa A5 savienojumam ar lidostu “Rīga” u.c. alternatīvie risinājumi, bet kopumā saskaņā ar projekta autoru norādīto pārbūvējamā Autoceļa A5 posma pamattrase nemainās.

8. Saskaņā ar informāciju Dabas aizsardzības pārvaldes uzturētajā dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”⁶ Autoceļa A5 pārbūvējamajam posmam tuvākā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kas ir arī Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*) (turpmāk arī *Natura 2000* teritorija), ir dabas parks “*Beberbeķi*”, kas vairākās vietās posmā no Autoceļa A5 savienojuma ar Autoceļu A9 un Autoceļu A10 faktiski atrodas tieši blakus esošajam Autoceļam A5. Minētajā posmā pārbūvējamajam Autoceļam A5 pieguļ arī mikroliegums “*Skuju koku meža biotops*” (ML kods 147). Tāpat Autoceļš A5 virzās caur teritorijām, kur tam abās pusēs izvietoti un pieguļ vairāki Eiropas Savienības (ES) nozīmes, tostarp prioritāri, meža biotopu poligoni - 2180 *Mežainas piejūras kāpas*, 9080* *Staignāju meži*, 91E0* *Aluviāli meži*, 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*.
9. Paredzētās darbības IVN Sākotnējā apspriešana notika no 2022. gada 5. aprīļa līdz 25. aprīlim. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts laikraksta “*Rīgas aprīņa avīze*” 2022. gada 5. aprīļa izdevumā Nr. 27 (9238) un ievietots tīmekļvietnēs <https://lvceli.lv>, www.enviro.lv, www.kekava.lv, www.marupe.lv, www.olaine.lv un www.vpvb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties skarto novadu (Ķekavas, Mārupes un Olaines novadi) tīmekļvietnēs, kā arī Ierosinātās tīmekļvietnē <https://lvceli.lv> un Izstrādātās tīmekļvietnē www.enviro.lv. Atbilstoši Izstrādātās sniegtajai informācijai⁷ par Paredzēto darbību individuāli informēti nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi skar un robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu. Laika posmā no 2022. gada 18. aprīļa līdz 22. aprīlim tīmekļvietnē www.enviro.lv bija pieejama videoprezentācija par Paredzēto darbību, kā arī iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus par projektu un saņemt atbildes, rakstot uz Izstrādātās pārstāvja elektroniskā pasta adresi valdis@felsbergs.lv. Tiešsaistes Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika attālināti 2022. gada 20. aprīlī plkst. 17.00, rīkojot tiešsaistes videokonferenci platformā *Zoom*. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnē www.enviro.lv publicēto saiti vai iegūt pieejas saiti elektroniskajā pastā, nosūtot pieprasījumu uz elektroniskā pasta adresi valdis@felsbergs.lv. Sabiedriskās apspriešanas materiāli tīmekļvietnē www.enviro.lv bija pieejami no 2022. gada 5. aprīļa, savukārt Sabiedriskās apspriešanas tiešsaistes sanāksmes videoprezentācijas ieraksts - no 2022. gada 21. aprīļa līdz programmas izdošanas brīdim. Saskaņā ar iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem tīmekļvietnē www.enviro.lv paziņojums par IVN Sākotnējo apspriešanu laika posmā no 2022. gada 5. aprīļa līdz 25. aprīlim apmeklēts no 670 unikālām IP adresēm, savukārt projekta materiāli - no 531 unikālās IP adreses, bet videoprezentācija laika posmā no 2022. gada 14. aprīļa līdz 22. aprīlim – no 87 unikālām IP adresēm. Sākotnējās apspriešanas tiešsaistes sanāksmē kopumā piedalījās 68 dalībnieki. Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar prezentāciju par Paredzēto darbību, kā arī ar informāciju par IVN un Sākotnējās apspriešanas procedūru. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. Sākotnējās apspriešanas dalībnieki galvenokārt interesējās par dažādu

⁶ Tīmekļvietne: <https://ozols.gov.lv/pub>, skatīta 05.05.2022.

⁷ Izstrādātās 2022. gada 7. aprīļa vēstules (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/809) 3. pielikums ar kopsavilkumu par SIA “*Mailmaster*” saņemto, apstrādāto un izsūtīto SIA “*Enviroprojekts*” korespondenci.

pieslēgumu, šķērsojumu/pārvalu un paralēlo ceļu risinājumiem, tostarp par plānotajiem risinājumiem gājējiem un velobraucējiem, galvenokārt apdzīvoto vietu sasniegšanai, kā arī izteica viedokļus par plānotajiem risinājumiem šajā aspektā, vēršot uzmanību uz problēmsituācijām. Dalībnieki izteica bažas par satiksmes intensitātes palielināšanos un ar to saistītajām ietekmēm, tostarp trokšņa ietekmi, kā arī interesējās par plānotajiem prettrokšņa pasākumiem un atsavināmo īpašumu kompensāciju mehānismu. Tāpat dalībnieki interesējās par šī projekta sasaisti ar plānotās dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* projektu.

10. Paredzētās darbības Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojs ir saņēmis kopumā vairāk nekā 25 iesniegumus, tostarp no sabiedrības pārstāvjiem un uzņēmumiem, kā arī VAS “*Ceļu satiksmes drošības direkcija*” 2022. gada 22. aprīļa vēstuli Nr. 11.11-6/937, Dabas aizsardzības pārvaldes 2022. gada 25. aprīļa vēstuli Nr. 4.9/2409/2022-N, VAS “*Starptautiskā lidosta “Rīga”*” 2022. gada 25. aprīļa vēstuli Nr. N-2022-1739, Mārupes novada pašvaldības 2022. gada 28. aprīļa vēstuli Nr. 1/2.1-3/851 un Olaines novada pašvaldības 2022. gada 28. aprīļa vēstuli Nr. ONP/8.33./22/2723-ND ar viedokļiem un par Paredzēto darbību un priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam. Institūcijas un pašvaldības sniegušas priekšlikumus par ietekmes uz vidi novērtējumā iekļaujamām jomām un vērtējamiem risinājumiem, kam pievēršama īpaša uzmanība, tostarp priekšlikumus par jomām, kas vērtējamas saistībā ar Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un dabas vērtībām, iedzīvotāju dzīves kvalitāti un drošību, satiksmes drošību, piekļuvi autoceļam pieguļošo apdzīvoto un uzņēmumu teritorijās u.c. Savukārt iesniegumos no sabiedrības galvenokārt pausta attieksme par piedāvātajiem risinājumiem saistībā ar plānotajiem piebraukšanas ceļiem un piekļuves iespējām autoceļam blakus esošajās apdzīvotajās teritorijās un īpašumos, norādīts uz potenciāliem apgrūtinājumiem saimnieciskajai darbībai u.c. Vienlaikus sniegti arī konkrēti priekšlikumi saistībā ar piebraukšanas iespējām, kas atšķiras no projektā plānotajiem, kā arī norādīts uz nepieciešamību paredzēt prettrokšņa pasākumus, veidojot prettrokšņa sienas, un sniegti arī citi priekšlikumi Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam. Birojā saņemtie priekšlikumi un viedokļi ņemti vērā, formulējot šīs Biroja programmas prasības, kā arī nosūtīti Ierosinātajai, kurai tajos ietvertie argumenti jāņem vērā un jāvērtē, sagatavojot Ziņojumu.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības IVN Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu, tostarp jaunbūvējamo Autoceļa A5 un lidostas “*Rīga*” savienojumu, un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Izpētes teritorija aptver arī saistītās infrastruktūras teritoriju, pievedceļus un paralēlos ceļus, satiksmes mezglus, šķērsojuma vietas u. tml.

- 3.2. Paredzētā darbība ir jāvērtē arī kopsakarā ar citām ietekmes teritorijā esošajām, plānotajām un / vai saistītajām darbībām, tajā skaitā plānoto dzelzceļa līniju *Rail Baltica* un to ietekmi uz vidi, kā arī atbilstoši valsts autoceļu attīstības stratēģijai no 2020. līdz 2040. gadam.
- 3.3. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, tajā skaitā esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot plānotās šķērsojumu vietas, būves un objektus, piesaistot tos konkrētajai vietai, piebraucamos ceļus Darbības vietai, meliorācijas objektus, tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, biotopus, īpaši aizsargājamo sugu atradnes, papildu nepieciešamos pagaidu un pastāvīgos objektus (būves, ēkas, tajā skaitā nojaucamās, infrastruktūru, inženierkomunikācijas u.c. objektus), citu nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
- 3.4. Ietekme uz *Natura 2000* teritoriju jāvērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritoriju, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 “*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
- 3.5. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.6. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēts nozares eksperts. Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.7. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam jābūt noformētam atbilstoši likumam “*Elektronisko dokumentu likums*” un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.8. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.9. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktiskās un tiesiskās apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ņemot vērā Paredzētās darbības saistību ar citām paredzētajām darbībām, to savstarpējās un summārās ietekmes, plānotos risinājumus un infrastruktūras lietojumu, Ziņojuma izstrādes gaitā jānodrošina plānoto risinājumu koordinācija un konsultācijas ar Satiksmes ministriju, skartajām pašvaldībām, Dabas aizsardzības pārvaldi, Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldi, VAS “*Starptautiskā lidosta “Rīga”*”, AS “*RB Rail*” un nepieciešamības gadījumā arī ar citām institūcijām vai komersantiem.
2. Ziņojums jāiesniedz Satiksmes ministrijā, Dabas aizsardzības pārvaldē, Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē un skartajās pašvaldībās (Ķekavas novada, Olaines novada un Mārupes novada pašvaldībās) rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai. Ja ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā tiek konstatēta ietekme uz kultūrvēsturiskajām vērtībām, tad Ziņojums jāiesniedz arī Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, tai skaitā grunts stabilitāti, attālumus līdz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, dzīvojamām mājām, sabiedriski nozīmīgām ēkām un saimnieciskās darbības objektiem, meliorācijas sistēmām, derīgo izrakteņu ieguves vietām, satiksmes, sakaru u.c. infrastruktūrai un inženierbūvēm (piemēram, elektroniskie sakaru tīkli, elektrotīkli, gāzesvadi, cauruļvadi u.c.).
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izvērtē Paredzētās darbības iespējamajos alternatīvos risinājumus attiecībā uz tās vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem, ņemot vērā:
 - 1.3.1. informāciju par Paredzēto darbību, tās būtību, apjomiem, ietekmes veidiem un jomām, ko Paredzētā darbība (cita starpā savstarpēji un summāri ar citām darbībām) var ietekmēt, tai skaitā iespējamo nevēlamo ietekmi starp esošajām darbībām un Paredzēto darbību;
 - 1.3.2. informāciju par Darbības vietu, tai skaitā līdzšinējo izmantošanu, nepieciešamo darbu secību kontekstā ar plānoto teritorijas turpmāko izmantošanu. Informāciju par iespējamai ietekmei pakļauto teritoriju, Darbības vietā un pieguļošajā teritorijā esošo vides stāvokli, pastāvošajām vides problēmām un sagaidāmām izmaiņām.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojami arī šādi nosacījumi:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā Darbības vietu un tās specifiku, īpašu uzmanību pievērš plānotajiem teritorijas sagatavošanas darbiem, tai skaitā nepieciešamajiem teritoriju atmežošanas, nosusināšanas (iespējams, arī ūdens nostādināšanas un novadīšanas) risinājumiem, meliorācijas objektu un citu inženiertehnisko komunikāciju pārkārtošanai vai

pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), ja nepieciešams – arī grunts nomaiņas vai stabilizācijas risinājumiem. Iespējamo būvniecības darbu norises laiks un ilgums, galvenie nosacījumi problēmsituāciju risināšanai.

- 1.4.2. Piegulošo teritoriju (arī vietējās nozīmes ceļu) novērtējums, pievienojot atbilstoša mēroga karti/-es, kur uzskatāmi iezīmēta Paredzētās darbības vieta. Sniedz piegulošo teritoriju aprakstu, norāda teritoriju pašreizējo un noteikto (atļauto) izmantošanu, spēkā esošos un izstrādes stadijā esošos plānojumus, īpašumu piederības raksturojumu, apdzīvojumu, tuvākās dzīvojamās un sabiedriskās ēkas, dabas teritorijas, esošās un plānotās apbūves teritorijas un rūpniecības teritorijas, infrastruktūras objektus un inženierkomunikācijas, rūpniecības un lauksaimniecības objektus (arī fermas, piemājas saimniecības, bioloģiskās lauksaimniecības un biškopības saimniecības), rūpniecisko avāriju riska objektus, degradētas vai piesārņotas teritorijas u.c. nozīmīgus objektus.
- 1.4.3. Fizisko izmaiņu, kas radīsies, īstenojot Paredzēto darbību tās plānotajās vietās, raksturojums, tai skaitā nojaucamās būves, uzbērumu veidošana, pārveidojamie / nojaucamie ceļu posmi un pārveidojamās meliorācijas sistēmas nolūkā iespējami izvairīties no neizmantojamu platību veidošanās. Nosaka autoceļa izbūvei nepieciešamo zemes platību, tostarp kopējo zemes platību, kurai plānota līdzšinējās izmantošanas un / vai zemes lietojuma veida maiņa. Pievedceļu īstenošanai nepieciešamā platība un nepieciešamās papildu zemes platības būvdarbu veikšanas laikā, raksturojot meža zemes, lauksaimniecībā izmantojamās un apbūves zemes katram alternatīvajam variantam un nojaucamās ēkas / būves. Plānoto būvniecības darbu risinājumi, secība, veikšanai piemērotākais laiks un būvdarbu ilgums, ierobežojošie apstākļi un ietekmes mazinošie konkrētie pasākumi.
- 1.4.4. Sniedz informāciju par Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederību, nekustamajiem īpašumiem, kuros paredzēta autoceļa un ar to saistītās infrastruktūras objektu būvniecība, kā arī nekustamajiem īpašumiem, kuros nosakāma autoceļa aizsargjosla. Aprēķina iespējamo maksimālo aizsargjoslas skartās (katrā īpašumā) zemes platību.
- 1.5. Sniedzot būvniecības un ekspluatācijas procesu (arī izlietoto materiālu un dabas resursu) aprakstu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, īpašu uzmanību pievērš arī:
 - 1.5.1. plānotā autoceļa lomai valsts un reģiona ceļu tīklā, esošo autoceļu tehniskajam un noslodzes raksturojumam. Esošo un perspektīvo transporta plūsmu (vietējās, reģionālās un starptautiskās) raksturojumam;
 - 1.5.2. esošā ceļu tīkla raksturojumam, kas tiks pieslēgti, vai kurus šķērsos plānotais autoceļš, vai kas apkalpos teritorijas, kuras piekļaujas šim autoceļa posmam. Satiksmes drošībai nelabvēlīgo apstākļu raksturojumam, esošās problēmsituācijas. Satiksmes organizācijas un satiksmes drošības analīzei un izmaiņām Paredzētās darbības posmā;
 - 1.5.3. Paredzētās darbības raksturojumam un iespējamo risinājumu aprakstam attiecībā uz Darbības vietu un izmantojamo tehnoloģiju veidiem, kā arī iespējamām tiešām, netiešām un sekundārām ietekmēm:
 - 1.5.3.1. Paredzētās darbības īstenošanas plānotā vieta / -as un tās izvēles pamatojums. Autoceļa būvniecības pamatojums, ietverot plānoto automašīnu plūsmu, iekļaušanos esošajā infrastruktūrā, valsts un reģiona ceļu tīklā arī kontekstā ar citām plānotām darbībām transporta plūsmās.

- 1.5.3.2. Plānotie jaunie infrastruktūras objekti (arī tilti, tuneļi, pārvadi, jaunveidojamie ceļi un pieslēgumu mezgli esošiem ceļiem, veloceliņi, ietves, atpūtas vietas, šķērsojamās vietas u. tml.), to raksturojums. Plānotās inženiertehniskās būves. Citas ar paredzēto darbību saistītās aktivitātes un pasākumi, tajā skaitā iespējamie meliorācijas vai esošās meliorācijas sistēmas pārveides darbi, citu ceļu un ielu pārbūve vai attīstība, galveno krustojumu izbūve.
 - 1.5.3.3. Informācija par citiem plānotiem vai akceptētiem (bet vēl nerealizētiem) nozīmīgiem, tostarp satiksmes infrastruktūras objektiem, piemēram, dzelzceļa līniju *Rail Baltica*, VAS “*Starptautiskā lidosta “Rīga”*” teritorijas attīstību, Autoceļa A9 *Rīga* pārbūvi, kas ņemami vērā, plānojot Paredzēto darbību un veicot tās ietekmes uz vidi novērtējumu. Informāciju par plānotās darbības sasaisti ar citiem projektiem, kas var ietekmēt Paredzēto darbību.
 - 1.5.3.4. Objektam piegulošajās teritorijās izvietotās inženiertehniskās komunikācijas, būves un to raksturojums. Nepieciešamās un paredzētās izmaiņas inženiertehniskajās komunikācijās ceļu nodalījuma joslā vai saistībā ar plānotajiem būvdarbiem.
 - 1.5.3.5. Nepieciešamo šķērsojumu un piegulošo autoceļu uzturēšana un nepieciešamās izmaiņas attiecībā pret esošo situāciju būvdarbu un turpmākas ekspluatācijas laikā.
 - 1.5.3.6. Perspektīvās vietējās satiksmes organizācijas, intensitātes un drošības analīze saistībā ar autoceļa pārbūvi, autoceļu būvniecību un piegulošo teritoriju plānoto attīstību un izmantošanu.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš gaisa piesārņojumam, trokšņa emisijām, augsnes, grunts un pazemes ūdeņu piesārņojumam, piesārņojuma izplatības tendencēm, ja tāds tiek konstatēts. Skaidrojams, kādās Paredzētās darbības realizācijas stadijās attiecīgās emisijas un ietekmju veidi rodas. Prognozējamo emisiju apjomu novērtē kvalitatīvi un kvantitatīvi.
 - 1.7. Paredzētās darbības veikšanai nepieciešamo izejmateriālu veidi un apjomi, to piegāde un izvietošana, tehniskā / o stāvlaukuma / u izveide un izvietojums.
 - 1.8. Objekta uzturēšanai (ekspluatācijai) nepieciešamais materiālu (smilts, pretslīdes materiāls u.c.) daudzums, to pielietošanas iespējamās ietekmes uz vidi un piegulošajām teritorijām novērtējums.
 - 1.9. Notekūdeņu raksturojums: to rašanās avoti, veidi un daudzums, tajā skaitā būvdarbu laikā, nepieciešamā attīrīšana un novadīšana arī piegulošo teritoriju, tostarp ūdensobjektu, kontekstā. Plānotie pasākumi, lai nepieļautu / maksimāli samazinātu iespējamo vides piesārņojumu būvdarbu laikā un autoceļa ekspluatācijas laikā.
 - 1.10. Atkritumu rašanās avoti, veidi un daudzums. Atkritumu apsaimniekošanas risinājumi un pasākumi piesārņojuma novēršanai būvdarbu laikā.
 - 1.11. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
 - 1.12. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāļdefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu, ņem vērā, ka izpētes teritorijas robežas aptver arī plānoto Darbības vietu, pievedceļu, paralēlo ceļu u.c. saistītās autoceļa būvniecības vietas, kā arī vides stāvokli teritorijās, kuras Paredzētā darbība var ietekmēt (arī summāri ar citām darbībām).
- 2.4. Vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajiem, īpaša uzmanība pievēršama šādiem jautājumiem:
 - 2.4.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
 - 2.4.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par:
 - 2.4.2.1. ūdensteču šķērsojuma zonām, sniedzot to raksturojumu (šķērsgriezumi, caurplūdumi, līmeņi un to svārstības, ekstremālu dabas apstākļu, plūdu vai ledus sablīvēšanās (ja attiecināms)); teritorijas applūšanas iespējas (maksimālais ūdens līmenis) un citi apstākļi, kas ņemami vērā, izvēloties plānotos risinājumus;
 - 2.4.2.2. citu tuvāko virszemes ūdensojektu un applūstošu teritoriju raksturojums, pārplūstošas, pārpuvotas un apgrūtinātas virszemes noteces teritorijas, kas var būt nozīmīgi Paredzētās darbības kontekstā;
 - 2.4.2.3. šķērsojamo ūdensteču zivsaimniecisko resursu raksturojums (ja attiecināms);
 - 2.4.2.4. virszemes ūdens plūsmu, kas var ietekmēt plānoto būvniecību, vai kuru var ietekmēt plānotā būvniecība, virzieni, līmeņi un to svārstības;
 - 2.4.2.5. teritorijas dabīgās drenāžas un meliorācijas sistēmas, kas var ietekmēt autoceļa izbūvi, vai kuras var ietekmēt plānotā būvniecība, raksturojums.
- 2.5. Darbības vietas inženierģeoloģiskie apstākļi Paredzētās darbības kontekstā, arī „*vājo*” grunšu (dūņas, kūdra, plūstošās smiltis ar dūņu un kūdras ieslēgumiem) raksturojums; paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabalu raksturojums; mūsdienu ģeoloģiskie procesi, arī

šķērsojamo ūdensteču krastu un gultnes izskalošanās vai sanešu akumulācija un aizaugšana (ja attiecināms), nogāžu procesi un to iespējamā aktivizēšanās.

- 2.6. Paredzētās darbības vietā un tās iespējamās ietekmes zonā esošo dabas vērtību raksturojums (arī mežu, dižkoku un citu īpaši aizsargājamo dabas objektu raksturojums). Tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp arī Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*); šo teritoriju aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā; īpaši aizsargājamās sugas un to dzīvotnes; īpaši aizsargājami biotopi un mikroliegumi; iespējamo dzīvnieku migrācijas koridoru novērtējums plānotās darbības vietā un tuvākajā apkārtņē, norādot attālumu līdz to robežai vai to šķērsošanas vietai. Iespējamās problēmsituācijas, kam Paredzētās darbības realizācijas gadījumā rodami risinājumi, tostarp teritorijas fragmentācijas un barjeras efekta dēļ.
- 2.7. Tuvumā esošās *Natura 2000* teritorijas novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *Natura 2000* teritorijā, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi to ietekmē u.c.
- 2.8. Ainaviskais un kultūrvēsturiskais teritorijas un apkārtnes nozīmīgums - teritorijas arheoloģisko vērtību novērtējums; ainavu vizuālais un kultūrvēsturiskais novērtējums; tuvākie valsts aizsargājami kultūras pieminekļi, rekreācijas un tūrisma objekti, kapsētas, to aizsargjoslas, īpašu nosacījumu nepieciešamība Paredzētās darbības realizācijai.
- 2.9. Apkārtņē esošo citu vides problēmu un riska objektu raksturojums, tajā skaitā infrastruktūras vai citi objekti un to aizsargjoslas, saimnieciskās darbības objekti un privātīpašumi, kas var negatīvi ietekmēt Paredzēto darbību vai ko var negatīvi ietekmēt Paredzētā darbība.
- 2.10. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējas, analīzi.
- 2.11. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:
 - 2.11.1. Paredzētās darbības atbilstība vietējo pašvaldību teritorijas plānojumiem, nepieciešamie grozījumi tajos, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.11.2. Lauksaimniecībā un mežsaimniecībā izmantojamo zemju raksturojums un vērtība, tai skaitā intensīvi izmantojamās zemes, lauksaimniecības uzņēmumi, bioloģiskās lauksaimniecības un lauku tūrismam izmantotās teritorijas.
 - 2.11.3. Meteoroloģisko un klimatisko apstākļu raksturojums kontekstā ar Paredzētās darbības realizāciju.
 - 2.11.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, derīgo izrakteņu ieguves vietas, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.11.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem aptver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus.

- 3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Birojs detalizē novērtējumam prasības:
- 3.2.1. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi (būvniecība un, ja attiecināms, nojaukšanas darbi), ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, tostarp atmežošana (ja attiecināms), nosusināšanas sistēmas pārveide / izveide un augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, elektrolīniju) būvniecība vai esošo infrastruktūras objektu un inženiertehnisko komunikāciju (piemēram, gāzesvadi u. tml.) un meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī būvmateriālu un palīgmateriālu transportēšanas ietekmes un iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem, kā arī esošo ceļu / tiltu/ pārvadu izmantošanai noteiktos aprobežojumus.
- 3.2.2. Ar Darbības vietas teritorijas sagatavošanu, arī tiltu / pārvadu būvniecību, infrastruktūras objektu, inženiertehnisko komunikāciju izveidi vai pārveidi (ja nepieciešams, arī teritorijas uzbēršana, meliorācijas darbi) saistīto darbu radīto ietekmju raksturojums un novērtējums, pieļaujamie vai optimālie laiki konkrētu darbu veikšanai, tai skaitā:
- 3.2.2.1. Informācija par meža platību, plānotu koku un krūmu izciršanu, norādot konkrētas vietas un atmežojamās platības; informācija par noņemamo zemesdzēs, norokamās un uzberamās grunts un būvniecības laikā radušos grunts un atkritumu daudzumiem un to izvietojanas / deponēšanas iespēju novērtējums.
- 3.2.2.2. Jaunveidojamo krustojumu, tiltu / pārvadu un caurteku konstrukciju izbūves plānotie risinājumi, tajā skaitā iespējamie un pieļaujamie darbi, iespējamie ierobežojumi būvdarbu laikā un tiltu / pārvadu konstruktīvo risinājumu piemērotība konkrētajiem apstākļiem, tajā skaitā barjeras efekta novēršanas / mazināšanas kontekstā.
- 3.2.3. Novērtējamas trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības un ekspluatācijas laikā. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*". Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu.
- 3.2.4. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā, ka Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā ietvertā prasība pēc būtības ir piebilde, skaidrojot, kā veicams gaisu piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Izpildot šo prasību Ziņojuma attiecīgajās nodaļās, kur tiek vērtēta šī Paredzētās darbības ietekme, atsevišķu papildus nodaļu Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punkta izpildei Ziņojumā var neietvert.
- 3.2.5. Objekta ietekme uz šķērsojošo ūdensteču hidroloģisko režīmu un drenāžas apstākļiem. Hidroloģiskā režīma izmaiņu prognoze ūdensteču šķērsojuma zonā. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz teritorijas apkārtnes hidroloģisko režīmu un drenāžas apstākļiem gan būvdarbu laikā, gan ekspluatācijas periodā, tostarp ņemot vērā arī prognozes par globālā klimata pārmaiņām, kā rezultātā paredzamas nokrišņu biežuma un intensitātes izmaiņas (palielināšanās).

- 3.2.6. Hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu (arī gruntsūdens plūsmas, līmeņu un ūdens kvalitātes, gruntsūdens infiltrācijas pazemes dzeramā ūdens horizontos) iespējamā ietekme uz dzeramā pazemes ūdens resursiem un to kvalitāti, arī individuālo ūdensapgādi.
- 3.2.7. Paredzētās darbības rezultātā prognozējamo mūsdienu ģeoloģisko procesu attīstības iespējamība un nozīmīgums (arī iespējama pārpurvošanās procesu attīstība un applūstošo teritoriju veidošanās). Nogāžu papildu nostiprināšanas nepieciešamība, iespējamie un pieļaujamie risinājumi un nosacījumi, ņemot vērā grunts apstākļus un īpaši aizsargājamās dabas vērtības.
- 3.2.8. Virszemes noteces ūdeņu novadišana un to kvalitāte, to ietekme uz atklātiem ūdens objektiem, nepieciešamība pēc papildu risinājumiem.
- 3.2.9. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz zivsaimnieciskajiem resursiem gan būvdarbu laikā, gan ekspluatācijas periodā (ja attiecināms).
- 3.2.10. Iespējamo augsnes kvalitātes izmaiņu novērtējums Paredzētās darbības piegulošajās teritorijās.
- 3.2.11. Novērtējama Paredzētās darbības ietekme uz *Natura 2000* teritoriju – dabas parku “*Beberbeķi*”. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (gan Autoceļa A5 posma pārbūves būvdarbu, gan ekspluatācijas fāzē), tostarp traucējumi, mitruma režīma izmaiņas, iespējamās platību izmaiņas u.c. Novērtē ietekmi uz *Natura 2000* teritorijas ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem, izvērtē kompensējošo pasākumu nepieciešamību.
- 3.2.12. Papildu ietekmes vērtējumam uz *Natura 2000* teritoriju veic ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, dižkokiem un potenciāliem dižkokiem) un bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, tostarp putnus un sikspārņus, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotus mikroliegumus. Kur attiecināms, veic īpaši aizsargājamo sugu izpēti, atbilstoši to aizsardzības plāniem⁸. Ņemot vērā Dabas aizsardzības pārvaldes sniegto informāciju par Paredzētās darbības vietas pārklāšanos ar īpaši aizsargājamo pūču un dzeņu (ūpis, apodziņš, mazais dzenis, baltmugurdzenis, trīspirkstu dzenis) prioritārajām teritorijām, veicot ietekmes uz putniem novērtējumu, īpaša uzmanība pievēršama ietekmes novērtējumam uz minēto putnu prioritārajām teritorijām saskaņā ar pūču⁹ un dzeņu¹⁰ aizsardzības plāniem. Jāvērtē apstākļi, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai. Vērtē dzīvnieku, tostarp zīdītāju, arī mazo zīdītāju un abinieku, migrācijas koridorus (objekta radītā “*barjeras*” efekta novērtējums). Vērtē iespējamo gaismas un trokšņa radīto ietekmi uz zīdītājiem, putniem un sikspārņiem gan autoceļa būvniecības laikā, gan tā ekspluatācijas laikā. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē, ja nepieciešams, sniedz ieteikumus ietekmi mazinošiem pasākumiem. Paredzētās darbības ietekme uz

⁸ Sugu un biotopu aizsardzības plāni, kas izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar likuma “*Sugu un biotopu aizsardzības likums*” 5. panta 4. punktu un Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015. gada 11. maija rīkojumu Nr. 127 “*Par sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtību*”. (Pieejami: https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F, skatīts 05.05.2022.).

⁹ “*Apodziņa Glaucidium passerinum, bikšainā apoga Aegolius funereus, meža pūces Strix aluco, urālpūces Strix uralensis, ausainās pūces Asio otus un ūpja Bubo bubo aizsardzības plāns*”. (Pieejams:

¹⁰ “*Mazā dzeņa Dryobates minor, vidējā dzeņa Leiopicus medius, baltmugurdzeņa Dendrocopos leucotos, dižraibā dzeņa Dendrocopos major, trīspirkstu dzeņa Picoides tridactylus, melnās dzilnas Dryocopus martius un pelēkās dzilnas Picus canus aizsardzības plāns*”.

bioloģisko daudzveidību vērtējama gan atsevišķi, gan summāri ar citam darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā (piemēram, “barjeras” efekts kopā ar plānoto dzelzceļa līniju *Rail Baltica*).

- 3.2.13. Ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritoriju un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti¹¹. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības, ievērojot Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumos Nr. 925 “*Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības*” noteiktās prasības. Ņemot vērā plānoto Paredzētās darbības teritoriju un tās iespējamo ietekmes zonu, kā arī tajā esošās un potenciālās dabas vērtības, Paredzētās darbības ietekmes novērtējumam uz dabas vērtībām pievienojami putnu, sikspārņu, zīdītāju, abinieku, meža biotopu un vaskulāro augu ekspertu atzinumi. Par nosacījumiem ietekmes novērtējumam uz bioloģisko daudzveidību un dabas vērtībām jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
 - 3.2.14. Prognoze par Paredzētās darbības un ar to saistīto darbību iespējamo ietekmi uz ainavas daudzveidību, tās elementiem, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem (tajā skaitā ainavas mērķtiecīgas pārveidošanas apsvērumi, to nozīmīgums konkrētajos apstākļos), papildu satiksmes plūsmu un antropogēnās slodzes pieauguma novērtējums arī piegulošo teritoriju izmantošanas un dabas vērtību aizsardzības kontekstā un / vai esošo satiksmes plūsmu samazināšanas/pārvirzes kontekstā.
 - 3.2.15. Citas iespējamās ietekmes atkarībā no Paredzētās darbības apjoma, pielietotajām tehnoloģijām vai vides specifiskajiem apstākļiem (arī izbūvējot jaunas inženiertehniskās komunikācijas un infrastruktūras objektus vai pilnveidojot / pārveidojot esošos).
 - 3.2.16. Paredzētās Darbības iespējamā ietekme uz derīgo izrakteņu ieguves teritorijām, lai iespēju robežās nodrošinātu pilnvērtīgu un ilgtspējīgu dabas resursu/derīgo izrakteņu izmantošanu un atradņu attīstību.
 - 3.2.17. Jebkuru iepriekš minēto ietekmju savstarpējā saistība, kas var pastiprināt šo ietekmju nozīmīgumu, tajā skaitā saistībā ar esošajām darbībām Darbības vietai blakus vai tuvumā esošajās teritorijās un to sasniedzamības nodrošināšanu.
 - 3.2.18. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi būtiskuma izvērtējums, ietverot tiešo, netiešo un sekundāro ietekmi, Paredzētās darbības un citu darbību savstarpējo un kopējo, īstermiņa, vidējo un ilglaicīgo ietekmi, kā arī pastāvīgo, pozitīvo un negatīvo ietekmi. Raksturot dažādo iespējamo ietekmju izplatības veidus un zonas, ietekmētās teritorijas, šo ietekmju regularitāti un atbilstību normatīvo aktu prasībām. Iespējamie vides riski, ietekmes samazinošie vai kompensējošie pasākumi, nepieciešamības gadījumā ietverot nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai saistībā ar sabiedrības interesēm, avāriju un drošības risku novēršanu, piesārņojuma novēršanu vai transporta plūsmu optimālu nodrošināšanu.
- 3.3. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr.18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaši vērtējami iespējamie vides riski un tipiskākās un iespējamās sliktākās avārijas situācijas.
 - 3.4. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli - ekonomisko aspektu izvērtējums, tostarp ietekmes uz materiālajām vērtībām Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Ziņojumā jāietver arī apkopojošs

¹¹ Sertificētu dabas ekspertu reģistrs pieejams Dabas aizsardzības pārvaldes tīmekļvietnē:
<https://www.daba.gov.lv/lv/katalogs>.

sabiedrības (arī institūciju un pašvaldību) viedokļu un attieksmes vērtējums, tajā skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī Sākotnējās apspriešanas) rezultātu novērtējums, atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

3.5. Novērtējama Paredzētas darbības iespējamā ietekme uz sabiedrību:

- 3.5.1. Dzīvojamo ēku un citu būvju nojaukšanas nepieciešamības novērtējums, kā arī nepieciešamās zemes lietojuma maiņas un kompensāciju novērtējums. Iespējamās problēmsituācijas saistībā ar esošo un iespējamo turpmāko teritorijas izmantošanu.
- 3.5.2. Nepieciešamās izmaiņas teritoriju plānošanas dokumentos saistībā ar Paredzēto darbību. Iespējamo objektam pieguļošo teritoriju izmantošanas un īpašumu piederības izmaiņu raksturojums; iespējamo ietekmju uz ceļa joslai pieguļošo zemju īpašumu attīstību novērtējums; iespējamie ierobežojumi esošajā saimnieciskajā darbībā, zemes izmantošanā, neērtības un traucējumi, kā arī ieguvumi satiksmes dalībniekiem, pieguļošo teritoriju iedzīvotājiem un blakus esošo zemju īpašniekiem (traucējumi būvniecības laikā, zemes īpašumu sadalīšana, barjeras efekts u.c.).
- 3.5.3. Īpašumu sasniedzamības nodrošinājums. Satiksmes organizācija un transporta plūsmu izmaiņas autoceļa būvniecības un autoceļu rekonstrukcijas laikā un pēc projekta realizācijas. Plānotie pasākumi satiksmes drošības uzlabošanai. Plānotie trokšņa samazināšanas pasākumi, to nepieciešamība un efektivitāte, labiekārtojuma vai koku stādījumu iespējamība pret dzīvojamām mājām.
- 3.5.4. Sabiedrības (arī pašvaldību) attieksme pret projekta realizāciju. Sākotnējās apspriešanas un ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas rezultātu apkopojums un izvērtējums.
- 3.5.5. Pieguļošo teritoriju plānotās attīstības risinājumi un ar Paredzēto darbību saistītie citi projekti, transporta plūsmu izmaiņu un nodrošināšanas kontekstā.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, ņem vērā arī iespējami racionālu teritorijas izmantošanu, sabiedrības priekšlikumus, piemēram, apsverot citus iespējamus risinājumus savienojumam ar lidostu "Rīga", risinājumus piebraucamo ceļu izveidei autoceļam blakus esošajām teritorijām un paralēlajiem ceļiem, iespējamus ierobežojumus saimnieciskajai darbībai un prioritāru dabas vērtību saglabāšanu, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai.
- 4.2. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, un tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi un Paredzētās darbības radīto ietekmi uz vidi. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus (elektroniski).
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan autoceļa ekspluatācijas laikā. Novērtē, kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi un kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi, ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus autoceļa būvniecībai, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c. Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un, ja tāda paredzēta, paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē IVN Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita. Birojs vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, un Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ja attiecīgajā periodā vēl attiecināms, organizējot un veicot Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, ņem vērā arī ar infekcijas Covid-19 izplatības pārvaldību saistītos ierobežojumus un nosacījumus, kas noteikti ārējos normatīvos aktos.
4. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā.
5. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais

iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore (paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Elīza Platpīre, 67770805
eliza.platpire@vpvb.gov.lv